

Samařanka a Ježíš

Text: J4,1-29

Slovičko pro děti:

Ukázat jim, jak voda může naplnit prázdnou duši a vyplavit z ní všechny nečistoty.

- Prázdný džbán s úzkým hrdlem do kterého nejde strčit ruka a nečistoty vyndat.
- Pokus - vyndat zmačkané papíry (=nečistoty) ale nesmím otočit džbán. Nejde to.
- PJK nabízí vodu života a ta voda vyplaví nečistoty. Zvednout druhý džbán s čistou vodou. A nalít ji do prvního tak aby zmačkané papíry plavali nahoře.
- Voda je zvedne ze dna, vyplaví nahoru a pak při prudkém proudu vyplaví i ven ze džbánu.
- Někdo ovšem s Ježíšovou vodou zachází opatrně a tak žije s nečistotami plavajícími nahoře. Nejsou sice u dna, ale nejsou také pryč ze džbánu. Pryč z jeho života.
- Podívejte jak může být naše duše čistá – pozvednout džbán plný vody vzhůru- když se necháme Ježíšem očistit!

Kázání:

Rozhovor u studny. Debata o vodě a o žizni. Skrytý podtext o naplnění života. Voda po které se nežizní. To vše je obsahem jednoho rozhovoru Pána Ježíše Krista se samařskou ženou z města Sychar. Obyčejný rozhovor. Debata u study. U nejběžnější činnosti, jakou lidé ve starověku dělali. Šla pro vodu. Asi tak, jako když dnes nakupujete v samoobsluze. Jako když se dnes zastavíte na zastávce, abyste počkali než přijede Vaše tramvaj.... Ježíš a žena. Obyčejná žena. Zaměstnaná žena. Žena v domácnosti. Žena při pilné práci... Jde pro vodu, potká poutníka a ten ji prosí, aby vytáhla vodu ze studny i pro něho – že má žízeň. Nic neobvyklého, nic mimořádného, ale závěr příběhu? Úchvatný a překvapující! Z krátké zastávky u studny je nakonec dvoudenní zdržení. Desítky oslovených a vnitřně proměněných lidí. Znovuzrozená žena nevalné pověsti a to vše ve městě, kterému se pravověrný Žid z dálky vyhnul. Koho by to napadlo. Obyčejná studna, obyčejná voda a obyčejná zastávka.

A přece ne tak obyčejná. Písmo o té studni říká: „*Jákoab nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda.*“ Za tou studnou, kdesi hodně dávno stojí modlitby a osobní angažovanost už praotce Jákoaba, který z ní pil a pili z ní i jeho stáda. Studna posvěcená přítomností člověka, který zápasil s Bohem a obstál. Jednoho člověka, který vyprosil požehnání pro sebe, pro svou rodinu a pro své potomky a pro místa jichž se dotkla jeho noha. Studna jako každá jiná. Nese jenom Jákoabovo jméno a Samařané z města Sychar k ní mají úctu. A přece se Pán Bůh rozvzpomenul. Rozvzpomenul se na modlitby, na zaslíbení, která Jákoabovi dal. Ne, není beze smyslu prosit: „Pane, rozvzpomeň se na svoji smlouvu, kterou jsi s námi skrze svého Syna uzavřel!“ Nebo: „Pane rozvzpomeň se na modlitby moji maminky, mého otce. Rozvzpomeň se na svá zaslíbení.“

Pán Ježíš u studny Jákoabovy ... obyčejná žena ... a Bůh se rozvzpomíná. A hovor se točí kolem obyčejných věcí a obyčejné všední práce a najednou při tom všem raší něco jiného, než jen uhašení žizně neznámého poutníka. Tam, kde je poutníkem s nímž se na své cestě životem potkáme sám Ježíš, tam z toho kouká víc než jen sklenka vody. Ježíšova poznámka: „*Kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň, kdo by se napil vody, kterou mu dám já nebude žíznit na věky*“, vytrhuje ženu z všední práce a stereotypního myšlení. Ptá se: „*Kde vezmeš vědro – studna je hluboká!*“ Ta žena neví o čem poutník mluví, ale je **zvědavá**. A tak Jeho poznámku o živé vodě nepřejde bez povšimnutí.

Jsem Bohu vděčný za všechny ženy. Však jich je také v našich shromážděních více než mužů. Proč? Protože jsou zvědavé. Jsem Bohu vděčný za jejich zvědavost. Ne za tu, která se chce dozvědět něco zajímavého o druhých lidech, ale za tu, která se chce dozvědět něco o věcech Božího království. Za zvědavost, která se nespokojí jen s prací a kusem žvance a pohodlnou postelí večer u bedny nebo monitoru počítače. Jsem vděčný za ty, které nepřejdou bez povšimnutí poznámku o živé vodě a i když jí vůbec nerozumějí a ptají se nelogicky a na něco docela jiného než Ježíš říká. Tak jako ta z města Sychar – ONY SE ALE PTAJÍ! **Pane můj, ony se ptají!** Je zajímavá, co to ten cizinec říká o nějaké živé vodě. Jak jsem rád, že se ta žena zeptala. Že jí to zajímalo. Že to nepřešla bez povšimnutí. Tolik lidí dnes přejde kolem dveří církve bez povšimnutí. Tolik jich naslouchá a

přece neslyší, hledí a přece nevidí, myslí a přece neporozumí. Jak jsem rád, že se ta žena zeptala: „...ani vědro nemáš a studna je hluboká, kde tedy vezmeš tu živou vodu?“ Vim, že jsou to slova probouzejícího se zájmu. A ten zájem rostl a ona se nespokojila s jednou odpovědí a ona polemizovala s poutníkem a chtěla vědět více a neurazila se, když jí pověděl, že spása je ze Židů a ne ze Samařanů ani když jí řekl vše co dělala. Ona šla a svolala celé město. Chtěla i aby ostatní posoudili toho muže a chtěla poznat, co je zač ... a nedala si pokoje .... až v Něj nakonec uvěřila. A spolu s ní mnozí z toho města ..... O čem to dnes čteme, bratři a sestry? **O jedné ženě nevalné pověsti, při nejvšednější práci – a tak slavný konec.**

Požehnané ženy, které nepřejdou poznámku o vodě po níž se nežízní na věky. Díky za všechny, které nejsou zvědavé jen na věci druhých lidí, ale také na věci Božího království. Díky za všechny muže i ženy, co se zajímají o něco víc než jen jakou druhí lidé mají nábytkovou stěnu a sedací soupravu a měsíční plat a byt a vybavení koupelny a značku auta a kam jezdí na chatu a kde tráví dovolenou. Díky za ty, kteří se více zajímají o věci Božího království. Za ty, kteří zaslechnou v toku obyčejných vět poznámku o vodě života, o vodě, po níž se nežízní na věky. Kéž by takových bylo více.

A co já? Jaký jsem já? Na co jsem zvědavý já? Jsem zvědavý na Ježíšovu vodu? Tak tuto otázku si budu muset znovu řešit. Jak je to s mým zájmem o věci Božího království dnes? Co první láska? Co hlad po Bohu živém? Je dnes tolik informací. Jsme doslova zavaleni nabídkami. Jako kameny v lomů se na nás valí informace všeho druhu. A my už přestáváme mít zájem. My patříme k těm, kteří už skoro **na nic nejsou zvědaví**. Co budeme dělat? Neumíme se už pro nic nadchnout. Neumíme se na něco těšit. Přestáváme mít zájem. Jako to pokolení, o němž Pán Ježíš mluví a přirovnává k dětem, co hrají k tanci, ale nikdo netančí. A hrají k pohřbu, ale nikdo nepláče. Pane můj, co budeme dělat? Zдали v ruchu všedních dnů zaslechneme obyčejnou prosbu poutníka o sklenku vody. A zdalipak rozpoznáme mezi Jeho slovy, že mluví o jiné vodě, než o kterou žádá. O vodě po níž se nežízní navěky?

Jeden cestovatel si najal domorodce, jako nosiče a průvodce amazonským pralesem. Stále je popoháněl a nutil k většímu spěchu. Chtěl dorazit na určené místo v co nekratším termínu. Sliboval jim ještě větší odměnu, než byla cena dohodnutá. A oni skutečně hnali rychleji a rychleji. Jednoho dne však zůstali sedět. Nepomohly žádné prosby, žádné zvyšování odměny. Cestovatel zkoumal, co se stalo. Zda nejsou zranění, nemocní, nebo unavení. Nic z toho neshledal. „Co tedy s nimi je?“ Ptal se tlumočnicka. Dostal odpověď jakoby z jiného světa. Odpověď, které nerozuměl, protože byl Američan. Předák mu to vysvětlil zcela jednoduše. Řekl: „Šli tak rychle, že utekli svým duším. Teď musí počkat, než je jejich duše dohoní.“ No řekněte, co je na té odpovědi nesrozumitelného? Cožpak jí opravdu nerozumíme. Cožpak alespoň netušíme, co ti nevzdělání, prostí a jednodušší domorodci měli na mysli? Jistěže tušíme. Možná to i víme, ale nechceme si to připustit. Nechceme se zastavit v našem spěchu jako Marie z Betánie, sednout si k Ježíšovým nohám a pít a pít a pít tu vodu života, po níž se nežízní navěky.

Pán Ježíš mluví o žízni lidské duše. O prázdnotě lidského nitra. Ta se podobá té biologické žízni a může mít nejrůznější podoby.

- Vrchní výběrci daní jménem Zacheus toužil uvidět Ježíše. Běží napřed, leze na strom. Tuší, kdo je a přeje si Ježíše vidět. Něco mu v životě chybí, přestože jsou okolní lidé přesvědčeni, že má všechno. Že má zbytečně mnoho. Že má nadbytek. Ale jemu nechybí peníze – těch má skutečně nadbytek. Zoufale mu chybí přátelé, poctivost a bezúhonnost, důvěra a bezelstnost. Kdy naposledy něco takového zažil. Už si ani nepamatuje.
- Nebo Nikodém. Přichází k Ježíši v noci. Ten má přátele, nehledá poctivost a bezúhonnost a těší se důvěře jiných. A přece má žízeň. Po čem? Touží spatřit Boží království
- Nebo bohatý mladík. Od mládí zachovával Boží přikázání. Zná Boží zákon a pravidla života. Co ten potřebuje? Kdo ví? Ale čteme, že i on má pocit, že mu něco schází? A ptá se Ježíše po věčném životě.

A jsou další a další, kterým něco schází, kteří když se doslechnou o Ježíši začnou mít žízeň. Samařská žena během rozhovoru dostává žízeň. Ne po vodě z Jákobovi studně, ale po té o níž mluví Ježíš. Neví, jak se má zeptat. Je to příliš abstraktní rozhovor na její jednoduché myšlení. Ale chce s Ježíšem mluvit. A padají bariéry. Jedna za druhou. Po chvíli už nevádí, že je Žid (Židé se se Samařany nestýkali) a za další chvíli nevádí ani to, že je muž (muži na cestách si nepovídali se

ženami, které potkali) a najednou nevdá už ani to, že Ježíš je vzdělaný a zatímco tato žena asi neuměla číst ani psát – i tato bariéra padá.

I když očividně nestačí na abstrakci Ježíšova myšlení, chce s ním zůstat a chce si s ním povídat. Ptát se na to, co jí leží na mysli. Dokonce Ho i provokuje otázkou, kde se k Bohu modlit – otázkou, která působí rozdělení mezi Židy a Samařany: „*Naši předkové uctívali Boha na této hoře, ale vy říkáte, že místo, na němž má být Bůh uctíván, je v Jeruzalémě!*“ Ježíš to snáší. **On vždycky snáší naše otázky. I ty hloupé!** On na ně trpělivě odpovídá a žízeň duše, kterou žena najednou pocítila se zvětšuje více a více. A když pak Ježíš řekne, co o ní ví a když jí odpoví, kde se mají lidé k Bohu modlit a když na její otázku po Mesiáši ukáže na sebe, pak ženu už nic nezastaví. Už jde zpátky do města, už je jí jedno, že nemá v městě valnou pověst. Svolává lidi a říká: „*Pojďte se podívat na toho, který mi řekl co jsem dělala a kdo jsem. Pojďte se podívat na toho, který mě zná. Na toho, který mě tak dobře zná!*“

Až nás může hrůza obejmout, jak dobře nás Ježíš zná. „*Pane, nevěděla jsem, že mě znáš tak dobře. Nyní tu před Tebou stojím s docela odhalenou minulostí. Dlouhý výpis mého trestního rejstříku je jasně čitelný. 5 mužů bylo v mém životě a On – ten neznámý to ví. A netrestá. A nesoudí. A nekárá. Říká jen: „Kdybys znala, co dává Bůh a věděla, kdo jsem já, požádala bys mě a já bych ti dal vodu po níž nebudeš mít žízeň na věky!“*“

A v té ženě se najednou něco zlomí. Jednoduše si řekne: „*A proč bych to, co dává Bůh nemohla mít i já? Vždyť to ani pořádně neznám. Chodím na tuto horu modliteb, kde moji předkové uctívali Boha, umím se modlit, ale to, co On nabízí mně, to vlastně ani pořádně neznám. A proč bych já hloupá nepožádala tohoto cizince, který nabízí, tu vodu po níž se nežízní na věky, aby mi ji dal!*“ A v tuto chvíli z ní padá pýcha.

Naše pýcha je vždycky příčinou toho, že nám Bůh nemůže vše, co by chtěl. Ale když žena svou pýchu odloží, prameny vody živé najednou mohou od Ježíše proudit k jejímu srdci. A ona se vrací a jde a nic nedbá na to, že je poledne a nesnesitelné horko a že bude zapocené a že u studny nechala celou nádobu na vodu a že se bude muset vracet a že cesta je dlouhá. **Tam, kde -bratři a sestry- odkládáme pýchu, tam se dějí zázraky.** Tam Bohu dovolíme, aby nám požehnal. A On žehná způsobem převyšujícím naše nejmělejší touhy. Ta vracející se žena si došla. Pro spásu nejen pro sebe, ale i pro své sousedy a sousedky z nichž mnozí s ní hluboce pohrdali. Stalo se tak poté, co odložila svoji pýchu.

Obyčejné náboženství náš život nenaplní. Snad zbohatí, ale tu radost a pokoj a lásku a smysl života vám náboženství nedá. Jen přátelství s Bohem může život naplnit. To je ta voda o které Ježíš mluví a kterou nabízí. Po té člověk pak nežízní na věky.

Možná jsme jako křesťané už v mnohém rezignovali. Smířili se a uvěřili frázím o tom, že jiné už to nebude. Pak tedy i pro nás platí Ježíšova slova: „*Kdyby znala, co dává Bůh....*“

Chromý žebrák u chrámové brány chce po Petrovi a Janovi peníz. Nejsme mu podobní? Nejsme i my spokojeni s tím, že nás naše nohy donesou jen ke chrámové bráně. Že jsme v kontaktu s posvěceným místem. Že se dotýkáme Božího domu. **Chromý žebrák u chrámové brány...!** Ubozí křesťané v lavicích své modlitebny. Doufají, že dostanou almužnu pro svoji duši, když se dotknou posvěceného prostoru. **Chromý žebrák u chrámové brány...!** Ale Petr – učedník Ježíšův - na něj upřel svůj zrak a řekl – *"Pohleď na nás!"* On se obrátil k nim a čekal, že od nich něco dostane. Petr však řekl: *"Stříbro ani zlato nemám, ale co mám, to ti dám: ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod!"* Vzal ho za pravou ruku a pomáhal mu vstát; a vtom se chromému zpevnily klouby, vyskočil na nohy, vzpřimil se a začal chodit. Vešel s nimi do chrámu, chodil, skákal radostí a chválil Boha. A všichni ho viděli, jak chodí a chválí Boha. “

O čem je zde řeč? Snad o tom, že každý chromý bude moci chodit? Ne! Co chci říci? Přeci to, že každý dar od Boha předčí naše očekávání. Že Bůh, jako milující Otec nám chce dát vždy mnohem víc, než oko spatřit smí, víc než slova vypoví a víc než naše srdce toužit zná.

A na závěr ještě to Ježíšovo slovíčko: „**požádala bys**“. Obyčejné slůvko, ale velmi důležité. On nám ženě nic nenutí. Dává jí jen možnost požádat. Nic nevnučuje. Jen nabízí a zaslibuje: „*Kdybys*

znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala pít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou."

Nebojme se požádat Ho. Vždyť můžeme. A věřme Jeho zaslíbení: „On ti dá vodu po níž nebudeš žíznit na věky!“ **On nabízí sám sebe. On je tou živou vodou.** Dal svůj život v oběť za náš hřích. Nabízí dnes plný život v obecnství s Ním. I dnes volá: „Jestliže kdo žizní, ať přijde ke mně a pije! A voda, kterou dá stane se v nás pramenem vyvěrajícím k životu věčnému.“

„Give me Jesus“ zpívá se v jednom černošském spirituálu: „DEJ MI JEŽÍŠE!“ Dušan Vančura ze skupiny Spirituál kvintet to přeložil: „Já mám žízeň“ a upozorňuje tak na žízeň duše člověka po věčnosti – díky za tento překlad, ale černoši, byli dál než překladatel. Oni věděli, nejen že žízeň mají, ale věděli i to, kdo tu žízeň může uhasit. Mnohým z nich už Pán Ježíš dal sám sebe. Mnozí už Pána Ježíše Krista ve svém srdci měli. A proto ostatní zpívají: „Give me Jesus“ –DEJ MI JEŽÍŠE! DEJ MI JEŽÍŠE! DEJ I MNĚ JEŽÍŠE. Abych Ježíše měl ve svém srdci!

A co ty? A co já? Kéž Ježíš je touhou i naší duše.

Amen